

KASTEEL d'URSEL MAGAZINE

Driemaandelijkse uitgave van de Provincie Antwerpen/Kasteel d'Ursel, Hingene | 10de jaargang # 38 | mei-juni-juli 2014

DE KEIZER KOMT

Illustratie: © Olaf Hajek

Kasteel en park herenigd

In de loop van de jaren is het beheer van het historische domein van de hertog d'Ursel in Hingene sterk versnipperd geraakt. Het kasteel, het park, het Laathof, De Notelaer en de jachtgronden zijn allemaal eigendom van verschillende instanties. De provincie heeft het voortouw genomen om deze situatie te stroomlijnen en te vereenvoudigen.

Op 1 april werd alvast een eerste stap gezet. Het beheer van het park werd overgedragen van de provinciale groendomeinen Mechelen aan het team van het kasteel. Voortaan kan er korter op de bal gespeeld worden en kunnen onze activiteiten beter op elkaar afgestemd worden. Ook zal de provinciale dienst Duurzaam Milieu- en Natuurbeleid in de loop van dit jaar een uitgebreid bos- en landschapsbeheerplan afwerken. We nodigen je later graag uit op een informatievergadering in het kasteel

en komen er natuurlijk ook in dit magazine op terug.

In afwachting gaan we al van start met 'quick wins': relatief kleine maatregelen die snel kunnen worden uitgevoerd, maar een groot verschil zullen maken. Zo kunnen parkbezoekers vanaf nu met al hun vragen, opmerkingen en suggesties rechtstreeks in het kasteel terecht.

Ondertussen maken we ons op voor het hoogtepunt van het voorjaar: de komst van keizer Napoleon op 7 en 8 juni. Het uitgebreide programma van de Kasteel-feesten vind je verderop in dit magazine. Het worden twee onvergetelijke dagen! Ik zal zelf ook van de partij zijn in de rol van mijn verre voorganger, Marc-René de Voyer de Paulmy d'Argenson, prefect van het Departement van de Twee Netten ten tijde van Napoleon... Tot dan.

LUK LEMMENS
gedeputeerde voor cultuur

COLOFON Kasteel d'Ursel
Wolfgang d'Urselstraat 9
2880 Hingene
www.kasteeldursel.be
T 03 820 60 11
info@kasteeldursel.provant.be
IBAN BE54091018504797
BIC GKCCBEBB

Het magazine van het Kasteel d'Ursel is een uitgave van de deputatie van de provincieraad van Antwerpen:
Cathy Berx, gouverneur-voorzitter,
Luk Lemmens, Ludwig Caluwé,
Inga Verhaert, Bruno Peeters,
Peter Bellens en Rik Röttger, leden
en
Danny Toelen, provinciegriffier.

Jaargang 10, nummer 38,
mei-juni-juli 2014

Redactie: Veerle Moens en Koen De Vlieger-De Wilde,
met medewerking van Elise Simoens.

Vormgeving: Frederik Hulstaert

Druk: Drukkerij De Bie, Duffel

Oplage: 5000 exemplaren

Dit magazine werd gedrukt op milieuvriendelijk papier en verpakt in milieuvriendelijke folie.

ISSN 1781-4464

KASTEEL d'URSEL MAGAZINE

Gratis magazine

Wil je het magazine van kasteel d'Ursel thuis ontvangen? Bezorg ons dan je adresgegevens. Alle nummers zijn ook terug te vinden op de website.

Nieuwsbrief

Wil je nog beter geïnformeerd zijn over het reilen en zeilen binnen het kasteel? Schrijf je dan via de website gratis in op de e-nieuwsbrief.

Kasteelheer voor één dag

Het kasteel kan gehuurd worden voor recepties, seminaries, ontvangsten, diners, ... Voor meer info, de huurovereenkomst en een aanvraagformulier kan je ons bellen of surfen naar de website.

Primavera Pianistica Competition

Tijdens de voorbije pianomasterclass werd er voor het eerst ook een wedstrijd georganiseerd. Manuel Araujo uit Portugal kreeg de Eerste Prijs. Volgens de jury speelde hij 'op internationaal topniveau. Hij demonstreerde een brede kennis van de muziek en toont hij zijn persoonlijkheid zonder de essentie te verliezen'. Volgend seizoen brengt Manuel Araujo een solorecital in het kasteel. Tijdens de besprekingen besliste de jury om een Tweede Prijs te creëren en toe te kennen aan Evgenya Antonova uit Rusland. Als erkenning voor zijn uitzonderlijke talent kreeg de negenjarige Yeh Cheng Sun uit Taiwan een volledige studiebeurs voor de Primavera Pianistica 2015.

Het kasteel virtueel

De voorbije maanden werd de huisstijl van de provincie Antwerpen grondig gerestyled. Ook de website zal in juni in een nieuw kleedje worden gestoken. Submerken zoals het Fotomuseum, het Modemuseum en ook kasteel d'Ursel staan nu al online. De kasteelwebsite is overzichtelijk, verzamelt alle info en is geïllustreerd met prachtige foto's. Je vindt er alles over een bezoek, de huurvoorwaarden en de geschiedenis. Verder is er ook een handig overzicht van alle publicaties en een praktische kalender met de vele activiteiten. Ook het magazine staat online en je vindt er uiteraard ook het meest verse nieuws over het kasteel. Ga zeker eens een kijkje nemen.

www.kasteeldursel.be

Keizerlijke affiche

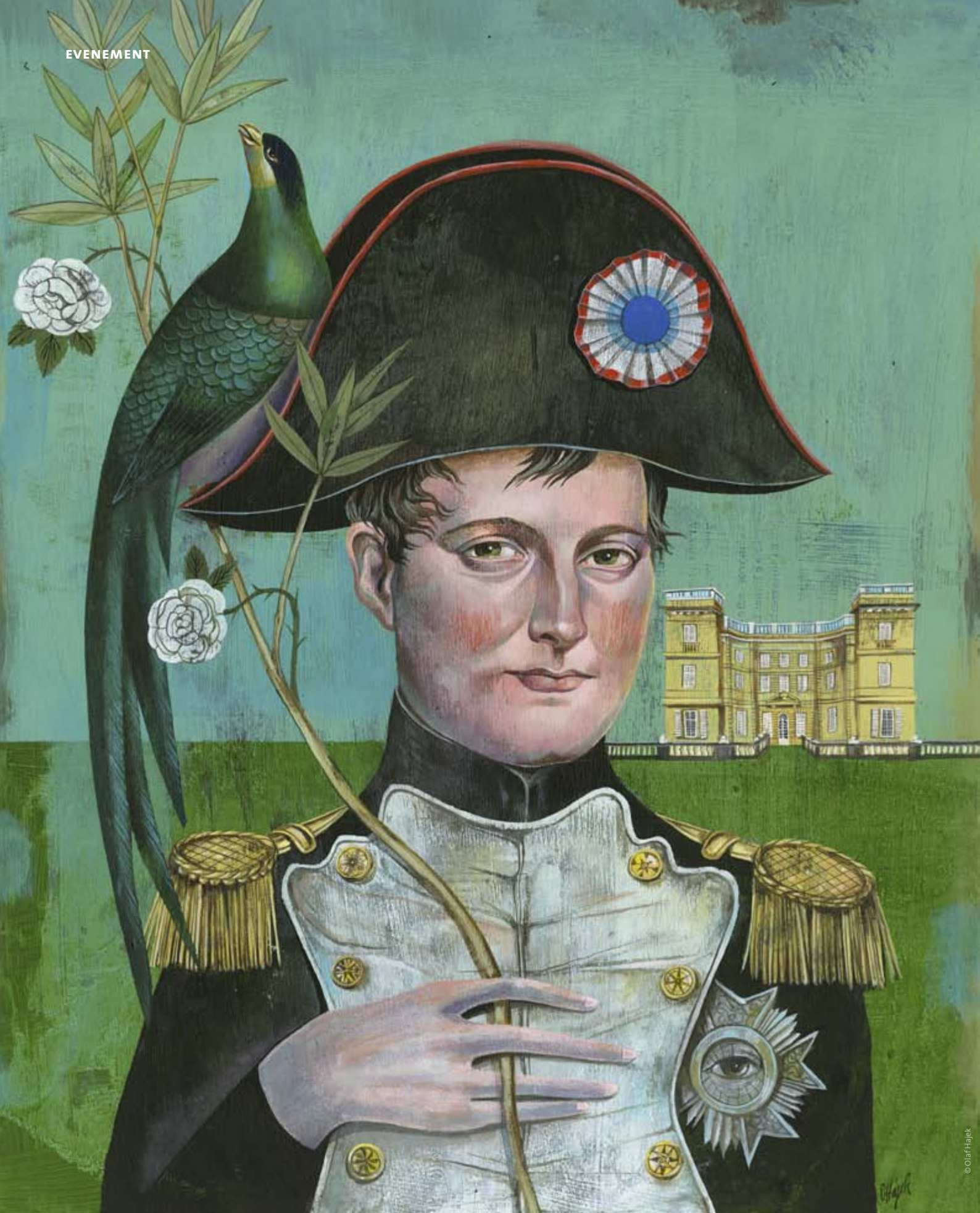
De affiche voor de Kasteelfeesten werd ontworpen door de Duitse artiest Olaf Hajek, een van de meest succesvolle illustratoren ter wereld. Hij werkt voor Apple, Cacharel, Swatch, Nike en vele andere grote merken. Hij stelt tentoon over de hele wereld en zijn illustraties verschenen in onder andere *The Financial Times*, *Rolling Stone*, *The Wall Street Journal*, *The New York Times* en nu dus ook in het *Kasteel d'Ursel Magazine* ... Enkele minuten nadat we de mail verstuurd, kregen we al een positieve reactie. 'Ik was meteen overtuigd toen ik het filmpje over het kasteel zag. Voor dit ontwerp heb ik me laten inspireren door de prachtige decoratie van het Chinese behang en door het kasteel zelf. Ik wilde de keizer tonen als een estheet en in een zachtere houding dan de strenge die we meestal te zien krijgen.' De creatie van Olaf Hajek is nog tot 8 juni te bewonderen op onze website, op Facebook, in het straatbeeld, op de postkaart en zelfs op je broodzak ...

www.olafhajek.com

© Pascal Saelens

v.l.n.r.: Evgenya Antonova, Manuel Araujo en Yeh Cheng Sun

Kasteelfeesten in Hingene

De Keizer komt

Op 7 en 8 juni zijn er opnieuw Kasteelfeesten in Hingene. Deze keer ontvangt hertog Charles-Joseph d'Ursel de Franse keizer Napoleon. Kom ook naar het kasteel en beleef een onvergetelijke dag!

DE KEIZER EN DE HERTOG

Het keizerlijke paar

In 1810 was Napoleon op het toppunt van zijn macht en heerste hij over half Europa. Samen met zijn echtgenote Marie Louise van Oostenrijk maakte hij reizen door zijn uitgestrekte rijk. Verwelkom het keizerlijke paar in Hingene, volg hen tijdens hun officiële programma of ga op audiëntie in de keizerlijke tent.

De generale staf

Enkele hofdames en officieren van de generale staf begeleiden de keizer en de keizerin. Bewonder de gracieuze jurken van de dames en de indrukwekkende uniformen van de heren!

De familie d'Ursel

Maak kennis met de immer charmante gastheer Charles-Joseph d'Ursel en zijn echtgenote Luisa Ferrero-Fieschi. Ook de moeder van hertog, zijn zussen en zijn schoonbroers zijn van de partij. In hun mooiste kostuums verwelkomen ze de hoge gasten en leiden ze hen

MUZIEK, DANS EN DEMONSTRATIES

rond op hun domein.

De fanfare van de keizerlijke garde

Op het slagveld, bij plechtige ceremonies of bij feestelijke ontvangsten: overal staat de fanfare van de keizerlijke garde paraat. In hun schitterende uniformen marcheren ze over het kasteeldomein en spelen ze de bekendste marsen van het Keizerrijk.

Dansen als een edelman

In de tent nodigen het muziekensemble en de dansmeesters van Stichting Klassieke Dans uit voor een mooie reeks contredansen. Waag je zelf ook een danspasje?

Volkszanger

'En we zijn met z'n allen naar 't kasteel geweest, het was daar een reuze gezellige feest!' Zing luidkeels mee met de volkszanger en het refrein van zijn snijdersbank.

De poppen aan het dansen

Met houten poppen brengt theater Plansjet traditionele dansen opnieuw tot leven. Op de tonen van een draailier zetten een piraat, Sint-Antonius en zijn varken, een skelet en vele anderen hun beste beentje voor.

Schermeschool

Twee schermmeesters leren hun pupillen chargeren, pareren en riposteren als echte cavalier. En garde!

Keizerlijke kanselarij

Heb je binnenkort nog reisplannen? Passeer dan zeker langs de officier van politie voor een authentiek paspoort, voorzien van alle officiële handtekeningen en stempels.

Landschapstekenaar

In opdracht van rijke edellieden schetst de landschapstekenaar de meest indrukwekkende buitenhuizen en stadspaleizen. Met behulp van een perspectiefraam en een camera obscura vereeuwigd hij ook het kasteel

Mr. Vandiol

Met zijn handkar vol met rariteiten trekt deze zonderlinge figuur door het park. Als hij genoeg volk verzameld heeft, bouwt hij zijn wagen om tot een waar museum. Mr. Vandiol heeft zo zijn truuksjes om aandacht te trekken: met gevaar voor eigen leven vreet hij vuur en spuwt hij vlammen van wel tien meter lang ...

HISTORISCHE MARKT

Je ziet de tingieter en de wapensmid in actie en bij de juwelier snuister je tussen medaillons, armbanden en oorbellen. Probeer een bril, kies een waaier en pas een echte soldatenhoed. Of proef je liever van patisserie en 'soetwaeren' volgens historisch recept? Er wordt gefluisterd dat er ook erotische prenten te koop zijn ...

© Frédéric Couine

DE SOLDATEN VAN DE KEIZER

Infanterie

Overall waar Napoleon gaat, gaan ook zijn soldaten. De infanterie marcheert en exerceert op de oprijlaan en vuurt er met veel kabaal een salvo af. In het tentenkamp zie je hoe de soldaten leven, werken en slapen.

Cavalerie

Met maar liefst vijftien paarden dendert het 2de regiment dragonders over het domein. Op een grasveld tonen ze hun wapenvaardigheid. Ze springen over hindernissen, doorsteken strozakken en doorklieven bloemkolen, allemaal in volle galop.

Artillerie

Aan de rand van het kamp bivakkeert een groep kanonnières rond een stuk veldartillerie. Af en toe vuren ze een saluutschot. Stop je vingers in je oren en maak je klaar voor de knal!

Ingenieurs-geografen

Wie Europa wil veroveren, heeft goede kaarten nodig. De ingenieurs-geografen spelen een belangrijke rol in het leger van Napoleon. In het 'bureau topographique' tonen ze je de kunst van het kaarten maken.

Compagnie d'Ambulance

De chirurgijns vertellen honderduit over primitieve schedelboringen, operaties en amputaties en laten je meekijken in hun grimmige gereedschapskoffer. Niet voor gevoelige zielen!

Historische taverne

De waard van *Le Renard Rincé* heeft voor elk wat wils. Schuif aan onder de luifeltent, maar pas op: soms zit het er bovenarms op tussen de stamgasten van 'De Verzopen Vos'. Het zal niet de eerste keer zijn dat een dronkenmansruzie eindigt in een regelrecht duel ...

Keizerlijke douaniers

Sinds 1806 verbiedt Napoleon alle handel met aartsvijand Engeland. Ook in Hingene controleren de douaniers verboden goederen en zoeken ze naar smokkelaars, deserteurs en dienstweigeraars. Ze beschermen hoge functionarissen en staan in voor de ordehandhaving op het domein.

HET PROGRAMMA VAN DE KEIZER

Zaterdag 7 juni 2014

- 9.30 uur onder begeleiding van cavalerie en infanterie rijdt de keizer van Hingene naar Bornem
- 10 uur ontvangst door de burgemeester in het Landhuis, gevolgd door een parade door het centrum
- 11 uur terugkeer naar Hingene
- 13 uur de poorten van het kasteeldomein openen voor het publiek en het feest begint
- 14 uur keizerlijke intrede op het domein, gevolgd door toespraken en ontvangst in het kasteel
- 14.30 uur militaire parade
- 15 uur audiënties in de keizerlijke tent
- 16 uur de keizer en de hertog maken een uitgebreide wandeling op het domein
- 18 uur vertrek van de keizer

Zondag 8 juni 2014

- 11 uur onder begeleiding van cavalerie en infanterie rijdt de keizer naar de Notelaer, waar de hertog hem ontvangt voor een uitgebreid déjeuner. Misschien zie je het voorname gezelschap wel zitten van op de dijk?
- 13 uur de poorten van het kasteeldomein openen voor het publiek en het feest begint
- 14 uur keizerlijke intrede op het domein, gevolgd door toespraken en ontvangst in het kasteel
- 14.30 uur militaire parade
- 15 uur audiënties in de keizerlijke tent
- 16 uur de keizer en de hertog maken een uitgebreide wandeling op het domein
- 18 uur vertrek van de keizer

EN VERDER

Gekostumeerde figuranten

Vanuit heel Europa reizen gasten naar Hingene. Ze flaneren door de tuin, varen met een bootje op de vijver en rijden in de koets. En ze vertellen je maar al te graag hun sterke verhalen!

Acrobaten jongleurs

Ballen, kegels of diablo's, met twee, met vier of met tien: een fluitje van een cent voor deze jongens en meisjes.

Schapenhoedster

Onder het waakzame oog van een bordercollie graast een kudde Drentse heideschape in het park. Vergis je niet: ondanks hun ruige vacht en gekromde horens hebben ze wel degelijk een hoge aaibaarheidsfactor.

Volksspelen

Versla de vijanden van Napoleon in het ballenkraam en word keizerlijk kampioen in het bakschieten, blaasbiljarten, stokvangen, sjoelbakken en tal van andere volkse topsporten.

De 'fretters' van Hingene

Wafels en ijsjes, poffertjes en pensen: meer hebben de Hingenaars niet nodig om hun bijnaam eer aan te doen...

Ezelritjes

De ultieme test voor jonge cavaleristen. Hijs je in het zadel en paradeer als een echte dragonder over de grasvelden voor het kasteel.

PRAKTISCH

Zaterdag 7 juni 2014, 13 tot 18 uur

Zondag 8 juni 2014, 13 tot 18 uur

Toegang 9 euro, 6 euro (voorverkoop) kinderen tot 12 jaar gratis

Koop nu al je tickets in voorverkoop op www.kasteeldursel.be of via 03 820 60 11

Parkeren

In Hingene is slechts beperkte parkeergelegenheid. Kom daarom met de fiets of neem de gratis pendelbus. Tussen 12.30 en 18.30 uur rijdt ze doorlopend van Bornem naar Hingene. Je kan parkeren op verschillende parkings langs de Hingenesteenweg (station Bornem, gemeentehuis Bornem en Congressaal).

Meer informatie en een plannetje vind je op de website.

Helpende handen

- * In mei bussen we onze postkaart in de ruime regio. Woon je in Klein-Brabant, de Rupelstreek, Willebroek of het Waasland en wil je jouw dorp of wijk voor je rekening nemen? Laat het ons weten en je komt gratis naar de Kasteelfeesten.
- * Misschien steek je liever een handje toe aan het onthaal of in de bar? Voor of na je shift kan je dan meteen gratis genieten van het hele gebeuren.

Stuur een mailtje naar veerle.moens@admin.provant.be of bel 03 820 60 16

Muziek is

Matthieu Idmtal & Anastasia Kozhushko

Zijn familienaam doet denken aan groene Oostenrijkse bergdalen, maar Matthieu Idmtal is geboren en getogen Brusselaar. Hoewel hij met zijn 25 nog piepjong is, verschijnt hij regelmatig op binnen- en buitenlandse podia. Daarbij behoort de Oekraïense Anastasia Kozhushko (26) tot zijn favoriete kamermuziekgenotes. Als pianoduo kaapten de twee reeds een indrukwekkende reeks prijzen weg. Zo wonnen ze zowel de Vriendenprijs als de Publieksprijs op het Internationaal Kamermuziekconкурс 2012 in het Nederlandse Almere.

Dankzij die wedstrijden kregen we al heel wat aantrekkelijke concertaanbiedingen' aldus Idmtal. Kozhushko en Idmtal bruisen van de energie. Dat zal ook blijken uit hun recital in het kasteel. De bekende *Fantasie in fa klein* van Franz Schubert vormt een adempauze in een voor de rest opvallend jeugdig, flitsend en virtuoos concertprogramma.

Hoe is jullie pianoduo ontstaan?

'We ontmoetten elkaar in de piano-klas van Vitaly Samoshko aan het Gentse conservatorium, vertelt Matthieu Idmtal. Onze leraar won in 1999 de Koningin Elisabethwedstrijd en woont sinds begin van de jaren 2000 in België. Anastasia kwam bij hem terecht nadat ze – net als Samoshko zelf – haar basis muziekopleiding gekregen had aan het conservatorium van de Oekraïense stad Charkov. De directeur van die school merkte haar bijzondere begaafdheid op en raadde haar verdere studies aan bij zijn oud-student Samoshko.

Ikzelf kwam bij Samoshko terecht omdat ik een zwak heb voor zowel de Russische pianoschool als voor Russische pianomuziek. Hoewel ik uitsluitend in België gestudeerd heb, heb ik altijd leraars uit die traditie gehad. En ja, ik hou ook heel erg van componisten als Sergei Rachmaninov en Alexander Scriabin. Bij Samoshko kon ik die voorliefde natuurlijk extra cultiveren.' 'Anastasia en ikzelf beslisten om als pianoduo verder te gaan toen bleek dat we in de ban waren van hetzelfde repertoire. Zo werden we beiden verliefd op de muziek van de bij ons nochtans compleet onbekende Russische componist Alexander Rosenblatt.'

Wat is er eigenlijk zo bijzonder aan die Russische pianoschool?

'Essentieel in die traditie is de aandacht die men besteedt aan klankvorming. Het is moeilijk om dat heel precies te omschrijven, maar luister eens naar pianisten als Vladimir

Horowitz en Sviatoslav Richter. Wat betreft de jongere generatie ben ik heel erg fan van Evgeni Bozhanov (*die in 2010 tweede werd in de Elisabethwedstrijd, nvdr*). Hij is Bulgaar, maar is eveneens in de Russische school opgeleid. Stuk voor stuk gaat het hier om zeer energieke pianisten die de muziek op een diepgaande en passionele manier benaderen.’

Wat maakt het spelen als pianoduo zo bijzonder en delicaat?

‘We spelen zowel vierhandige pianomuziek als muziek voor twee piano’s. Voor de vierhandige muziek zitten we letterlijk heel dicht bij elkaar en moeten we voortdurend fysiek rekening houden met elkaar. Soms is het zelfs nodig om je vingerzetting aan te passen omdat je

wie Carl Czerny is. Iedereen heeft wel een aantal van zijn talloze etudes en oefenstukken gespeeld. Zijn *Ouverture Caractéristique et brillante* op. 54 is echter van een heel ander kaliber. Hier maken we kennis met een componist die passie – soms krijg je het gevoel dat je naar een opera of zelfs groots orkestwerk luistert – weet te combineren met aardig wat virtuositeit. Het werk duurt amper tien minuten maar etaleert een heel brede waaier aan sferen en emoties. Een vergelijkbare diversiteit horen we in het concertino van Alexander Rosenblatt. Deze nu ongeveer zestigjarige componist doet niets liever dan in zijn muziek invloeden uit de jazz met klassiek te vermengen. We kennen Rosenblatt niet persoonlijk, maar stuurden hem wel onze opnames. Sindsdien houdt hij ons op de

van zangerige melodieën. We hebben dit delicate werk al heel vaak gespeeld, maar het blijft een moeilijke opdracht. Deze muziek dwingt je om steeds dieper te graven. Bovendien zijn voor Schubert de beide pianopartijen volkomen evenwaardig. Hij laat zijn motiefjes en thema’s voortdurend in de beide partijen opduiken. We moeten dus echt met elkaar dialogeren.’

Hoe zien jullie toekomstplannen als pianoduo eruit?

‘In de nabije toekomst willen we heel graag een CD opnemen. Het concept is er al: we zochten muziek uit die klassieke en jazzy klanken met elkaar verzoent. Onze favoriet Alexander Rosenblatt doet dat, maar ook de Oekraïense componist

levende materie

anders je medespeler in de problemen brengt. Doordat je één enkel instrument bespeelt, is het ook de bedoeling dat je zowel qua klank als qua frasering, articulatie en speelwijze streeft naar de grootst mogelijke homogeniteit. Het minste verschil is hoorbaar.’

‘En dus kan je maar beter goed overeenkomen met je pianopartner. Anastasia en ikzelf spelen al zo lang samen, dat heel wat dingen evident werden. Onze repetities verlopen veel vlotter dan in de beginjaren. Ik heb ook het gevoel dat we almaar beter naar elkaar luisteren en via de muziek met elkaar communiceren.’

Jullie spelen in het kasteel niet enkel vierhandige toppers van Schubert en Rachmaninov, maar ook eerder onbekende muziek van Carl Czerny en Alexander Rosenblatt. Vanwaar die keuze?

‘Uiteraard spelen wij graag de grote topwerken, maar we vinden het ook van cruciaal belang om goede onbekende muziek aan ons publiek voor te stellen. Wie piano speelt, weet natuurlijk maar al te goed

hoogte van nieuwe vierhandige werken. We zijn natuurlijk fier dat we zijn heel toegankelijke en best wel virtuoze en vaak zelfs grappige muziek in onze contreien bekend kunnen maken.’

‘Het opus 11 van Sergei Rachmaninov past qua ingesteldheid heel goed bij de werken van Czerny en Rosenblatt. Ook hier gaat het om extraverte en energieke muziek. Door zijn inspiratie te halen uit de Russische volksmuziek, maakte Rachmaninov van deze zesdelige cyclus een exclusief Russische aangelegenheid.’

Met de keuze voor Czerny, Rosenblatt en Rachmaninov bewijzen jullie niet terug te schrikken voor een stevige portie virtuositeit. Zorgt Schubert voor het nodige tegengewicht?

‘Het is inderdaad zo dat Schuberts muziek een pak introverter is dan die van de drie andere componisten op ons programma. Dat was zeker een weloverwogen keuze. Let wel, ook hier gaat het om heel rijke muziek. Al van bij de eerste minuut van zijn *Fantasia in fa klein* hoor je hoe goed Schubert bedreven was in het schrijven

Nikolai Kapoestin zal vertegenwoordigd zijn. En verder willen we natuurlijk heel graag zo veel mogelijk concerten blijven spelen. We staan bekend als een heel energiek duo. Muziek is levende materie. Dat enthousiasme willen we overbrengen op ons publiek.’ ■

ELISE SIMOENS

STEINWAYRECITAL MET ANASTASIA KOZHUSHKO & MATTHIEU IDMTAL

Zondag 11 mei 2014 · 11 uur · 14 euro

Programma

Ouverture Caractéristique et brillante, Op. 54
van Czerny

6 Morceaux, Op. 11
van Rachmaninov

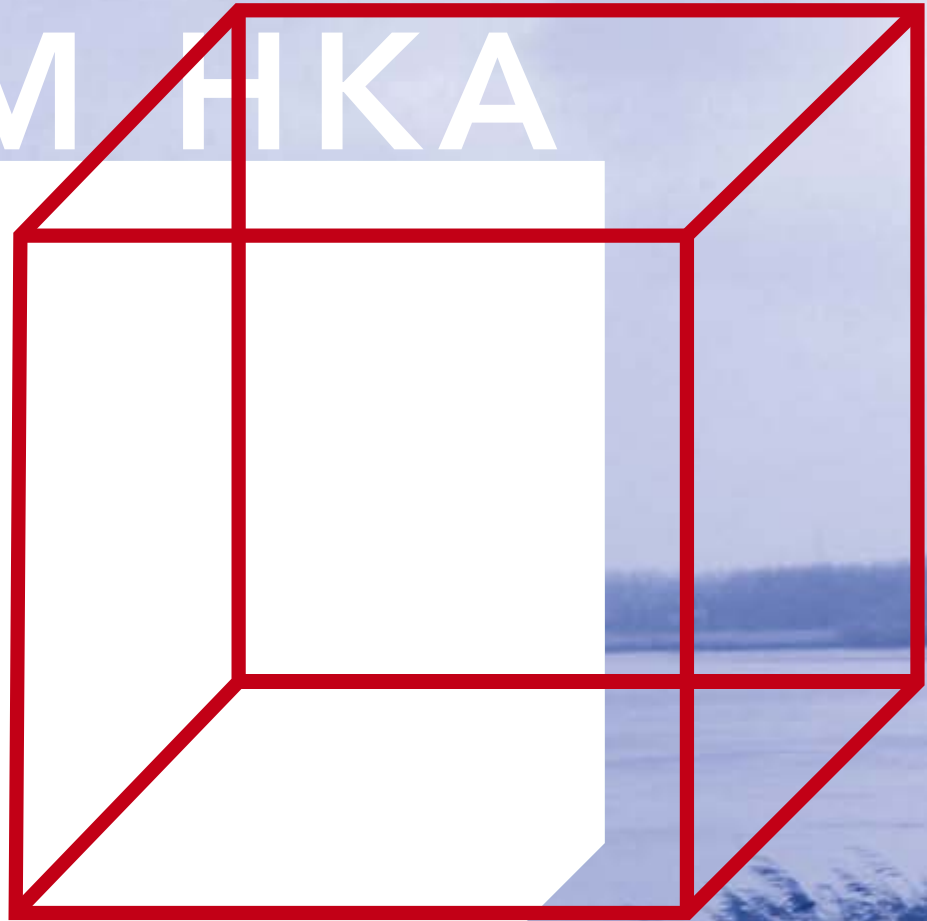
Fantaisie, D940
van Schubert

Concertino on 2 Russian themes
van Rosenblatt

Info en reservatie
Kasteel d'Ursel

VISITE

M HKA

In mei komt een deel van de collectie van het M HKA op visite in Hingene en Buitenland. Op veertien unieke locaties krijg je er enkele bijzondere werken uit het depot van het museum te zien. Griet Ivens vertelt waarom ze dit project met open armen verwelkomt.

Sinds oktober 2012 staat Griet Ivens aan het roer van cultuurcentrum Ter Dilft in haar woonplaats Bornem. 'Het is een huis met een lange traditie. Het kent een trouw publiek en het aanbod is divers. Ik wil enerzijds de kwaliteit van de huidige programmatie blijven garanderen, maar anderzijds hoop ik ook om nieuwe accenten te kunnen leggen.'

Het programma van het huidige cultuurseizoen is het eerste dat haar stempel draagt. Meteen springt de reeks *A Part* in het oog. 'Die reeks is inderdaad één van mijn eerste wapenfeiten. Het is een programma waarin ruimte is voor vernieuwing en experiment. *Anatomie van de melancholie*, het concert van Jan Swerts op 16 mei is een van de hoogvliegers. Het vindt plaats op het dak van de parking in de Achterweidestraat. De muziek op zich is al heel bijzonder, maar door de niet alledaagse locatie wordt dit concert helemaal een unieke ervaring.'

Voor het eerst is er ook een luik hedendaagse dans. 'Het is een discipline die mij heel erg interesseert en ook heel wat raakpunten heeft met beeldende kunst: de manier waarop er wordt omgegaan met de ruimte, de dynamiek, het poëtisch taalgebruik, ... Het gaat bij hedendaagse dans ook vaak om een totaalervaring, waarin niet alles wordt uitgelegd of letterlijk moet begrepen worden. Net daarom is hedendaagse dans zo prikkelend.'

Maar bovenal ligt Griets hart bij de hedendaagse beeldende kunst op zich. Nog toen ze werkte als directeur in het cultuurcentrum van Willebroek sloeg ze samen met haar collega's van Bornem, Puurs en Mechelen de handen in elkaar voor het Route N16-project. Aan zes architecten werd gevraagd om samen met een of meerdere beeldende kunstenaars een werk te ontwerpen voor een specifieke plek langs de snelweg. Zopas schreef ze ook een essay over de rol die hedendaagse beeldende kunst zou kunnen spelen in de culturele centra. En in mei brengt ze dus met VISITE kunst uit het depot van het M HKA naar Bornem.

'Bij de start van de renovatie van het M HKA in 2009 had directeur Bart De Baere een geweldige ingeving. In plaats van de werken veilig op te bergen in een

depot, wou hij ze symbolisch terug geven aan de gemeenschap, door ze te verspreiden over Vlaanderen. Het museum vond hiervoor een partner in LOCUS, het steunpunt voor bibliotheken, cultuur- en gemeenschapscentra en lokaal cultuurbeleid in Vlaanderen. De grootste collectie hedendaagse kunst en de grootste cultuurspreiders vonden elkaar en de collectie ging op VISITE.'

'We verwelkomen dit project met open armen in onze gemeente', vervolgt Griet. 'Hedendaagse beeldende kunst stuit nog al te vaak op grote weerstand. "Dat kan ik ook" of "dat is elitair" zijn vaak gehoorde reacties of clichés. Met dit project hopen we een groter begrip te bereiken. Door de werken in een andere context te plaatsen, hopen we een stukje poëzie te brengen, te inspireren en aan te zetten tot nadenken.'

'Buiten de museummuren krijgen de werken ook een extra betekenis. In de buurt van de Huveneersschool in Hingene bijvoorbeeld tonen we *Het washuis* van Loreta Visic. De kunstenaars behangt het huisje met textiel uit lokale kringloopcentra. Het werk staat op een publiek grasveld dat grenst aan het speelplein en de lokalen van Chiro Hingene. Bezoekers, voorbijgangers, volwassenen en kinderen kunnen het werk op elk moment van de dag bekijken en betreden. Zo zullen ze op een totaal andere manier met hedendaagse kunst bezig zijn dan in een museum. Het kunstwerk gaat hier letterlijk op in hun alledaagse leefwereld. Het kunstwerk komt heel dichtbij en de drempel verlaagt.'

'Met de keuze van de locaties tonen we de bezoekers meteen ook wat Bornem zoal te bieden heeft: een prachtige rivier, veel groen, pittoreske dorpskernen en sfeervolle historische gebouwen. Er zijn

twee groepen locaties die je kan bezoeken. Enerzijds zijn er zeven plekken in Hingene: een privéwoning, de oude kerk, het poortgebouw, het gemeentehuis, het kasteeldomein, de school en de pastorij. Anderzijds kan je in Buitenland drie privéwoningen bezoeken en de voormalige rotanwinkel wordt voor de gelegenheid omgetoverd tot een kunstgalerie. Het paviljoen De Notelaer verbindt de twee clusters.'

Kom zeker ook op bezoek in het kasteeldomein. In het poortgebouw bewonder je *La chambre*, een video-installatie van Chantal Akerman. In het park staan *Mon Chalet* een prefab-huisje met typische binnenhuisinrichting van Guillaume Bijl, *Tower*, een houten toren van Jimmie Durham en *Found Sculpture* van Ivan Kozarić, die met houten wegversperringen een koppel paarden tot leven wekt. ■

VEERLE MOENS
Kasteel d'Ursel

VISITE

Een tentoonstellingsproject in samenwerking met het M HKA (Museum voor Hedendaagse Kunst Antwerpen), Locus en Ter Dilft

met werk van o.a. Chantal Akerman, Guillaume Bijl, James Lee Byars, Leo Copers, François Curlet, Raoul De Keyser, Luc Deleu, Lili Dujourie, Honoré d'O, Jimmie Durham, Pieter Engels, Robert Filliou, Dan Flavin, René Heyvaert, Fabrice Hyber, Ivan Kozarić, Wolfgang Laib, Guy Mees, Juan Muñoz, Hans Op de Beeck, Michelangelo Pistoletto, Hermann Pitz, Gert Robijns, Nicolás Uriburí, Patrick Van Caekenbergh, Loreta Visic, Lawrence Weiner en Franz West.

Waar

Verschillende locaties in Hingene en Buitenland

Wanneer

op 4,10-11, 17-18, 24-25 mei 2014
van 11 tot 17 uur

Toegang: 8 / 6 / 4 euro

Je kan het project zowel individueel als met een gids bezoeken. Of combineer VISITE met 'De Apotheose van Flore' (pagina 14).

Info en reservatie voor groepsbezoeken:

www.terdilft.be
03 890 69 30
info@terdilft.be

30 jaar vzw De Notelaer

In 2014 bestaat vzw De Notelaer dertig jaar. En dat wordt gevierd. Beheerder Mia Bonneux en voorzitter Eugene Van lent vertellen met trots over hun geliefde plek aan de oevers van de Schelde.

Beheerder Mia Bonneux en voorzitter Eugene Van lent

Het paviljoen De Notelaer werd tussen 1792 en 1797 gebouwd in opdracht van het kunstminnende echtpaar Flore d'Arenberg en Wolfgang-Guillaume d'Ursel. De Notelaer deed dienst als hertogelijke ontvangstruimte, herberg en woning van de veerman. In 1953 trof een zware overstroming het intussen in onbruik geraakte paviljoen. Maar Louis Camu redde het gebouw van verder verval en kocht het voor zijn zoon Bernard. Die liet de buitenzijde restaureren in 1965. Om De Notelaer aan te passen aan de hernieuwde woonfunctie werd ook het interieur onder handen genomen. In 1968 werd het wettelijk beschermd als monument. Pas in 2000 volgde bescherming van het landschap er rond.

'De Vlaamse Gemeenschap kocht het paviljoen in 1983 van de toenmalige bewoner, kunstenaar Vic Gentils. Toen kreeg het ook zijn huidige functie als toeristisch-recreatief onthaalcentrum van de Schelde', vertelt Mia Bonneux. 'Er werden enkele instandhoudingswerken uitgevoerd en in 1984 startte vzw De Notelaer haar werking. Ik kreeg er samen met een collega de opdracht om een Scheldemuseum in te richten. Het eerste resultaat was een succesvolle tentoonstelling 'De Schelde van bron tot monding'. Later volgden nog meer tentoonstellingen, telkens met scheepvaart of de Schelde als onderwerp. Stilaan slopen er ook concerten, tentoonstellingen en lezingen in het programma. Meestal ging het om lokaal

talent. In 1999 werd Herita erfpachthouder. Vanaf dan werd er meer aandacht besteed aan de cultuurhistorische waarde van het gebouw en zijn rijke geschiedenis.' Onovertroffen in het dertigjarig bestaan van de vzw waren ongetwijfeld de gevolgen van de succesvolle televisiereeks 'Stille Waters'. 'Die speelde zich vooral in en om De Notelaer af', zegt Eugene Van lent. 'De kijkers wilden de zomer na de uitzendingen massaal De Notelaer – alias huize Vorlat – in levende lijve zien. De bekendheid geraakte in een stroomversnelling. Het jaar na de uitzending, in de zomer van 2002, kregen we maar liefst 28.000 bezoekers over de vloer.' 'Dat was wel even schrikken', vult Mia aan. 'We kregen soms vijf bussen per dag te

© Kris Vandevorst

De ronde salon met zicht op de Schelde

verwerken. Nu kijken we daar positief op terug, maar toen waren we eerlijk gezegd niet voorbereid op zo'n toeloop.' Eugene Van lent was al langer lid van de Raad van Bestuur maar werd in 2011 voorzitter van de vzw. 'Ik vind het een hele eer om als voorzitter op zo'n unieke plek te kunnen werken. Nu ik met pensioen ben als directeur van cultuurcentrum Ter Dilft, kan ik me volop toewijden op mijn werk voor De Notelaer.' Eugene's favoriete realisatie is de organisatie van de zomerconcerten. 'Ze zijn zeer succesvol en zijn keer na keer uitverkocht. Er is natuurlijk de muzikale kwaliteit, maar de locatie zelf en haar prachtige ligging zijn uiteraard onze grootste troef.'

Mia Bonneux is dan weer bijzonder trots op de feesten die ze in 1984 organiseerde naar aanleiding van '200 jaar Notelaer'. Dat waren paviljoenfeesten met koetsen, jachthoornblazers, gekostumeerde figuren, ... Minder mooie herinneringen heeft ze aan de brand in de Notendop, een houten bijgebouw in het bos dat dienst deed als leslokaal voor de natuureducatieve werking. 'Door de brand werd onze werking voor scholen zo goed als helemaal lam gelegd. De Notendop ontving jaarlijks tientallen klassen om er te werk rond de rijkdom van de fauna en flora rond de Scheldeoeveren. Jammer genoeg hebben we nooit de middelen gekregen om het huisje en die werking terug op te bouwen.'

'De onderhouds- en restauratiewerken aan De Notelaer worden nu gecoördineerd door Herita, de Vlaamse erfgoedorganisatie die ook nog andere sites onder haar vleugels heeft', vervolgt Eugene. 'Onder leiding van Herita en met subsidies van de Vlaamse overheid start de eerste fase van de restauratie in juni van dit jaar. Ze wordt afgerond in 2015. Alle buitengevels krijgen een reinigingsbeurt en ook het dak wordt hersteld. Op termijn zal ook het kroontje op het dak worden teruggeplaatst.'

Een timing voor de volgende fase en de binnenrestauratie is er voorlopig nog niet. Die hangt ook samen met de bestemming die het gebouw in de toekomst zal krijgen. Op dit ogenblik wordt er nog verder onderhandeld met betrokken partijen uit de nabije omgeving, waaronder ook de gemeente, het kasteel en de provincie Antwerpen. Er wordt gezocht hoe de toegankelijkheid tussen de verschillende locaties verbeterd kan worden en hoe het beheer nog efficiënter kan. Het zou veel doeltreffender zijn als er op het gebied van communicatie of programmatie nauwer kan samen gewerkt worden,' benadrukt Eugene. 'Voorlopig is dit nog toekomstmuziek, maar er wordt achter de schermen wel aan gewerkt.'

'Intussen concentreren we ons volop op het feestjaar', zegt Mia Bonneux. 'Het hoogtepunt wordt ongetwijfeld *De Apotheose van Flore*, een fotoparcours in samenwerking met fotograaf Bart Ramaekers. We zijn zeker dat dit project heel wat nieuwe bezoekers naar De Notelaer zal brengen. Onze klassiekers zoals de wilgen- en paddenstoelenwandeling en onze zomerconcerten blijven geprogrammeerd. Tijdens het jubileumweekend van 31 mei openen we een *Citatenpad* op de dijk en opent de tentoonstelling *Verstilde beelden*. Dit jaar kan je ook uitzonderlijk een picknick reserveren, na een bezoek aan een concert of een groepsbezoek. En dankzij sponsoring van Toerisme Vlaanderen is de toegang tot De Notelaer tijdens het feestjaar helemaal gratis.' Dat wordt beslist een grote kers op de Notelaeretaart, de befaamde specialiteit van dit huis. ■

VEERLE MOENS
Kasteel d'Ursel

Meer info: www.notelaer.be

de Apotheose van Flore

Een fotoparcours van Bart Ramakers
in en rond Paviljoen De Notelaer,
Hingene (Bornem)

Eén van de hoogtepunten in het feestjaar van vzw De Notelaer is *De Apotheose van Flore*. Tijdens een wandeling langs twaalf foto's maak je kennis met enkele opmerkelijke personages.

'Mijn inspiratie haalde ik bij hertogin Flore d'Arenberg', vertelt fotograaf Bart Ramakers. 'In 1792 liet ze samen met haar echtgenoot Wolfgang-Guillaume De Notelaer bouwen. De bouw startte enkele jaren na de Franse Revolutie, een periode die sterk tot mijn verbeelding spreekt. Met edellieden, goden, de raadselachtige veerman en de mythologische figuren op de fresco's uit De Notelaer ben ik vorige zomer aan de slag gegaan.'

Twaalf acteurs in historische kostuums en twaalf enthousiaste teamleden werkten samen vier lange dagen aan het project. 'Het werd één van de vlotste samenwerkingen uit mijn carrière, vertelt Bart enthousiast.

'Het was hard werken, het was bloedheet en het zweet druppelde overvloedig. Maar het project gaf me zoveel energie. Ik ben dan ook heel trots op het resultaat.' Dat resultaat zijn twaalf taferelen die tentoongesteld staan in het park van het kasteel en bij het paviljoen De Notelaer. Je kan op eigen houtje van afbeelding tot afbeelding wandelen. In het paviljoen vind je nog een thematentoonstelling, met extra foto's en filmpjes van achter de schermen 'Toen ik hier voor de eerste keer kwam was ik meteen verkocht', vertelt Bart. 'De omgeving is zo idyllisch en feeëriek en dat werkt heel inspirerend. Wanneer ik hier kom, beleef ik een zomerdagdroom. Die droom probeerde ik ook vast te leggen in de taferelen.' Beleef hem zeker met ons mee. ■

DE APOTHEOSE VAN FLORE

Praktisch

De foto's staan nog tot 31 oktober opgesteld tussen het kasteel en De Notelaer (1,5 km). De wandeling is gratis.

De thematentoonstelling in De Notelaer is eveneens gratis. Je kan ze elke dag tussen 14 en 18 uur bezoeken, behalve op vrijdag.

De wandelfolder vind je in de brievenbus in het kasteelpark of in De Notelaer. Een geleid bezoek voor groepen kan je reserveren via info@notelaer.be of op 03 889 69 20.

www.apotheoseflore.be

AGENDA

Fernando Espi

Los Del Tre

Duvel on Tour

Donderdag 1 mei 2014 · start tussen 8.30 en 13.30 uur · 8 euro per persoon

Op donderdag 1 mei 2014 voert de 5de editie van Duvel on Tour je opnieuw door de mooie regio van Klein-Brabant en Rupelstreek-Vaartland. Tijdens de fietstocht staan er op het rijkkelijk gevulde programma o.a. gratis concerten, brouwerij- en museabezoeken en diverse animaties. Dit jaar is er een vernieuwd parcours met een lus langs Bornem en Hingene. Eén van de startplaatsen is het kasteel dat voor de gelegenheid ook de ganse dag gratis te bezoeken is. Inschrijven kost 8 euro. Je kan vertrekken tussen 8.30 en 13.30 uur.

Info en inschrijvingen
www.duvelontour.be

De apotheose van Flore

Nog tot 31 oktober 2014 · gratis

Lees meer op pagina 14.

Info en reservatie groepsbezoeken
De Notelaer
03 889 69 20
info@notelaer.be

VISITE

4,10-11, 17-18, 24-25 mei 2014 · van 11 tot 17 uur
8 / 6 / 4 euro

Lees meer op pagina 10 en 11.

Info en reservatie groepsbezoeken
Ter Dilft
03 890 69 30
info@terdilft.be

Opendeurdag

Zondag 11 mei 2014 · 14 tot 18 uur · gratis

Ontdek de sfeervolle kelders, de ontvangstruimten op de benedenverdieping en de voormalige slaapkamers boven.

Info en reservatie
Kasteel d'Ursel

Steinwayrecital met Anastasia Kozhushko en Matthieu Idmtal

Zondag 11 mei 2014 · 11 uur · 14 euro

Lees meer op pagina 8 en 9

Info en reservatie
Kasteel d'Ursel

Cordefactum Gitaarfestival

Donderdag 29 mei t.e.m. zondag 1 juni 2014

Cordefactum is het tweejaarlijks muziek- en instrumentenfestival georganiseerd door het Centrum voor Muziekinstrumentenbouw (Cmb). De editie van 2014 staat in het teken van de gitaarfamilie. Op het programma staan concerten en lezingen van specialisten uit binnen- en buitenland. Handgebouwde gitaren van gerenommeerde bouwers en cursisten van het Cmb worden gepresenteerd in een tentoonstelling.

Info en reservatie
Centrum voor Muziekinstrumentenbouw
03 889 49 33
info@cmbpuurs.be

Zomerconcerten in De Notelaer Los Del Tre

Zondag 4 juni · 11 uur · 13 euro

Los Del Tre ontstond in 2006 uit het tomeloos enthousiasme van Tom van de Venne, Roel Van de Voorde en Ward Pauwels. Alle drie studeerden ze aan het Koninklijk conservatorium van Brussel. Met enkel 3 gitaren brengt dit trio een oog- en oorverblindend kleurenpalet van klank en ritme. Ze beschikken over een temperamentvol repertoire van Spaanse en Latijn-Amerikaanse muziek, waarbij ze terugvallen op zowel originele weren als transcripties. Dit keer brengen ze werk van het Gipsy trio, Rodrigo, De Falla, Piazzolla, ...

Info en reservatie
De Notelaer
03 889 69 20
info@notelaer.be

Kasteelfeesten · De keizer komt!

Zaterdag 7 en zondag 8 juni 2014 · 13 tot 18 uur
9 euro (6 euro vvk)

Lees meer van pagina 4 tot 7.

Info en reservatie
Kasteel d'Ursel

Eindejaarsconcerten Centrum voor Muziekinstrumentenbouw

Zondag 22 juni 2013 · 11 uur, 15 uur en 20 uur
10 / 5 euro

Op het einde van elk schooljaar organiseert het Centrum voor Muziekinstrumentenbouw uit Puurs enkele concerten. Instrumenten die cursisten het afgelopen schooljaar maakten, worden bespeeld door uitstekende muzikanten. Naast een leerrijk proces voor de bouwer en de muzikant is dat vooral een feestelijke bekroning van een intensief bouwjaar.

Info en reservatie
Centrum voor Muziekinstrumentenbouw
03 889 49 33
info@cmbpuurs.be

Zomerconcerten in De Notelaer Bourdon Collectief

Zondag 29 juni · 11 uur · 13 euro

Peterjan Van Kerckhoven en Bart Van Troyen zijn professionele muzikanten die zich toeleggen op de Vlaamse en Franse doedelzak. In De Notelaer brengen ze een programma dat zeven eeuwen muziek omspant: van intimistische laatmiddeleeuwse ballades tot virtuoze contredansen. De zachte bourdonbegeleiding zorgt voor een grote klankrijkdom en vormt de rode draad tijdens dit concert.

Info en reservatie
De Notelaer
03 889 69 20
info@notelaer.be

v.l.n.r.: *Onderste rij:* Assis Carreiro, Rachida Aziz, koningin Mathilde, gouverneur Cathy Berx, Sihame El Kaouakibi · *Middelste rij:* Christiane Timmerman, Barbara Wyckmans, Leila Willems, Inge Vervotte, Ingrid Stals · *Bovenste rij:* Nathalie Bijmens, Joke Van Leeuwen, Annemie Bogaerts, Aline Sax

Koninklijk bezoek

In het kader van de Internationale Dag van de Vrouw ontving koningin Mathilde op 11 maart veertien markante vrouwen die zich onderscheidten in heel wat uiteenlopende sectoren van de samenleving. Op uitdrukkelijke vraag van het Paleis werd het een sobere en relatief discrete ontvangst. Tijdens het ontbijtgesprek wisselden de dames van gedachten over de rol van de vrouw in onze maatschappij.

Nadien poseerden ze voor een groepsfoto in de inkomhal. Het bezoek van Hare Majesteit was niet het eerste koninklijke bezoek in Hingene. In 1654 bracht koningin Christina van Zweden, op doorreis in de Nederlanden, een bezoek aan 'Inghen'. In een brief beschreef ze het 'het heerlijk buitenverblijf van de graaf d'Ursel in de buurt van Antwerpen, waar ze werd ontvangen en behandeld

met veel pracht en praal.' Op het einde van de negentiende eeuw was ook de betovergrootmoeder van koning Filip, Marie von Hohenzollern-Sigmaringen, regelmatig te gast bij hertogin Antonine de Mun.

